

ACTIVITATS OBJECTE DE COMUNICACIÓ, AUTORITZACIÓ O PROHIBIDES

La visita

La finca de Gabellí Petit es pot visitar qualsevol dia de l'any entre les 10 h i les 17 h. Per arribar a ses Fonts des de la barrera d'entrada es tarda uns 20 minuts, és un recorregut fàcil.

Normativa i recomanacions

- Respectau els diferents valors naturals, culturals i etnològics que han determinat la protecció de l'espai. No agafeu plantes ni animals. Respectau els elements arqueològics.
- No hi podeu entrar amb bicicletes i cavalls.
- Tampoc està permesa la circulació de vehicles a motor, inclosos quads.
- No hi dugueu cans, poden molestar la fauna i el ramat.
- Passejau en silenci i pels camins, així no molestareu la fauna i els altres visitants.
- Us recomanem dur calcat adequat, sobretot quan brollen les fonts.
- Avisau el vigilant de la finca de qualsevol desperfecte o anomalia que hi observeu.

Per a més informació, us podeu adreçar a la Conselleria de Medi Ambient, av. Gabriel Alomar i Villalonga, 33, 07006 Palma. Tel. 971-176800.

**Govern
de les Illes Balears**

Conselleria de Medi Ambient

Adreça: Av. Gabriel Alomar i Villalonga, 33
07006 Palma
Tel. 971 176 800

www.caib.es

012 €

SES FONTS UEFANES
MONUMENT NATURAL

Foto: Biel Perello

Foto: S. Torrens

**Govern
de les Illes Balears**

www.caib.es

012 €

SES FONTS UFANES

Les fonts Ufanes es troben situades en el terme municipal de Campanet, a la finca de Gabellí Petit, a prop de l'Ermita de Sant Miquel.

El Monument Natural es va declarar l'any 2001 (Decret 111/2001, de 31 d'agost, BOIB núm. 109 de 11/09/2001) i inclou una superfície de 50,2 ha.

Tot l'àmbit territorial del Monument està classificat com a Àrea Natural d'Especial Interès (ANEI) i Àrea Rural d'Interès Paisatgístic (ARIP), segons la Llei 1/1991, de 30 de gener, d'espais naturals i de règim urbanístic de les àrees d'especial protecció de les Illes Balears. A més, el seu alzinar està qualificat com a àrea natural d'especial interès d'alt nivell de protecció.

L'Institut Balear de l'Aigua i el Litoral (IBAL) de la Conselleria de Medi Ambient del Govern de les Illes Balears va adquirir la finca de Gabellí Petit, de 44,91 ha, el juny de 2005, amb el cofinancament de la Unió Europea. Amb aquesta adquisició, es va satisfer una antiga reivindicació dels ciutadans: que els ciutadans puguin gaudir de la contemplació del Monument quan hi aflorin les aigües.

Foto: Munnó

HIDROLOGIA

Les fonts Ufanes constitueixen un fenomen hidrogeològic natural únic a l'illa de Mallorca i a les Illes Balears. Són surgències intermitents (cavitats càrstiques amb un model de funcionament de sífó) que brollen de manera difusa, molt potent i sobtada, després de l'acumulació de pluja suficient en el massís del Puig Tomir i els seus voltants.

Els cabals passen, en uns minuts, d'inexistents a 1-3 m³/segon en sortides normals, i arriben als 100 m³/segon en sortides excepcionals. El volum anual mitjà és de 10-12 hm³, una part dels quals recarrega els aqüífers del Pla de sa Pobla i de s'Almadrava; encara que la major part se'n va a la mar superficialment pel torrent de Sant Miquel, després del seu pas per s'Albufera de Mallorca.

Foto: S. Torrens

FAUNA

Entre els mamífers hi destaca la cabra orada (*Capra hircus*), el mart (*Martes martes*), la geneta (*Genetta genetta balearica*) i el mostel (*Mustela nivalis*). Són abundants les aus com el tudó (*Columba palumbus*), el tord (*Turdus philomelos*), el ropit (*Erithacus rubecula*), el reietó cella blanca (*Regulus ignicapillus*), el cap ferrerico blau (*Parus caeruleus*), el pinsà (*Fringilla coelebs*) i el verderol (*Carduelis chloris*). Sobrevolant la zona, podem veure o escoltar, al xoriguer (*Falcó tinnunculus*), el falcó comú (*Falcó peregrinus*), l'esparver (*Accipiter nisus*) i l'estornell (*Sturnus vulgaris*). De nit, podem sentir els reclams del sebellí (*Burhinus oedicephalus*), el mussol (*Athene noctua*) i l'òliba (*Tyto alba*).

Foto: C. Pachit

Ropit (*Erithacus rubecula*)

EL PAISATGE

L'ALZINAR, UN ELEMENT PRIMORDIAL DEL PAISATGE

L'alzinar és la comunitat forestal més emblemàtica de les Illes Balears i el bosc més desenvolupat que es troba al Monument Natural. Es caracteritza per ser un bosc ombrívol i humit, on hi dominen les alzines (*Quercus ilex*) acompanyades a les clarianes per alguns pins (*Pinus halepensis*). El sotabosc és poc desenvolupat, amb mates (*Pistacia lentiscus*), arboceres (*Arbutus unedo* L.) i pa porcí (*Cyclamen balearicum*) com a principals espècies vegetals.

Els ranxos de carboners i les sitges són fidels testimonis de l'intens aprofitament del qual fou objecte en el passat aquest alzinar per a la producció de carbó.